

Welkom in de Pipostraat

Kindergeneeskunde, locatie Alkmaar

www.nwz.nl

Inhoud

Hulp bij plasproblemen	3
Oorzaken van plasproblemen	4
Uitleg, onderzoek en training in de Pipostraat	6
Uw vragen	8

Binnenkort verwachten we u samen met uw zoon of dochter in de Pipostraat van de polikliniek kindergeneeskunde van locatie Alkmaar. In de Pipostraat helpen we kinderen met plasproblemen. Het gaat vooral om kinderen die overdag hun plas niet goed kunnen ophouden. Pipo staat voor pies en poep. We hebben met opzet gekozen voor een vrolijke naam, want plas- en poepproblemen zijn al vervelend genoeg. Bij de kinderen die in de Pipostraat komen, staan vooral de plasproblemen op de voorgrond. Omdat we de onderzoeken en gesprekken aansluitend op één dagdeel plannen, spreken we van een 'straat'. Samen met uw kind doorloopt u bij wijze van spreken deze straat. In deze brochure vindt u uitleg over de mogelijke oorzaken van plasproblemen, de onderzoeken en de gang van zaken in de Pipostraat. Ook uw kind krijgt een map met uitleg over de Pipostraat. Misschien wilt u thuis samen alles alvast doorlezen.

■ Hulp bij plasproblemen

Goed plassen kun je leren

In de Pipostraat neemt een multidisciplinair behandelteam de tijd voor de begeleiding van kinderen met plasproblemen. Dit team bestaat uit een kinderarts, een kinderverpleegkundige en continentieverpleegkundige, een kinderfysiotherapeut, een pedagogisch medewerkster en een orthopedagoog. Als de uitslagen van de onderzoeken bekend zijn, gaat uw kind mét een behandelplan weer naar huis. Soms wordt er een lichamelijke oorzaak gevonden voor de plasproblemen, maar het kan ook zijn dat lichamelijk gezien alles goed functioneert. Met goede voorlichting, gerichte training en eventueel medicatie kunnen we de problemen vaak goed verhelpen.

Supporter en coach

Uw kind staat centraal in de Pipostraat. Ouders worden gezien als supporters die het kind zoveel mogelijk aanmoedigen om goede resultaten te behalen. Het is daarom fijn dat u aanwezig bent bij de uitleg van het behandelteam en dat u uw kind begeleidt bij de verschillende activiteiten. Behalve supporter bent u ook een belangrijke coach van uw kind.

Leeftijd- en lotgenootjes

Samen met uw zoon of dochter doorlopen nog 4 andere kinderen op hetzelfde dagdeel het programma van de Pipostraat. We denken dat het voor de kinderen ontspannend is als zij ervaren dat er leeftijdgenootjes zijn met hetzelfde probleem. Samen met deze kinderen is er ook tijd voor ontspanning en het uitwisselen van ervaringen.

Waar vindt u de Pipostraat?

U vindt de Pipostraat op de kinderdagbehandeling van locatie Alkmaar, huisnummer 349, op de derde verdieping. U bereikt de kinderdagbehandeling het gemakkelijkst via de hoofdingang. Volg de blauwe lijn en ga halverwege de gang met de lift omhoog naar de derde etage, 349.

■ Oorzaken van plasproblemen

Incontinentie is de naam voor verlies van urine door onvoldoende controle over de blaas. Bij vrijwel alle vormen van incontinentie - ook bij kinderen - gaat het om het verlies van kleine of grote hoeveelheden urine. Het gevolg kan zijn natte plekken in de broek of een nat bed.

Oorzaken van incontinentie

Bij kinderen worden de meeste vormen van urineverlies meestal veroorzaakt door urineweginfecties, vaak al vanaf de peuterleeftijd. Daardoor ontstaan bij sommige kinderen later moeilijkheden met de blaascontrole. Een andere oorzaak van urineverlies is dat kinderen een verkeerde reactie ontwikkelen op aandrang waardoor ze hun plas verkeerd ophouden. De bekkenbodemspieren zijn te gespannen waardoor het na verloop van tijd steeds moeilijker wordt om de blaas goed leeg te plassen. Dit kan weer een urineweginfectie tot gevolg hebben. Kinderen die hier last van hebben, moeten dus leren hun bekkenbodemspieren goed te ontspannen. En bij het plassen de tijd leren nemen om goed leeg te plassen. Het is belangrijk voor uw kind om aandrang - voor plas én poep - te leren herkennen en daar goed op te reageren.

Verkeerd plasgedrag kan leiden tot verkeerd poepgedrag

Verkeerd plasgedrag kan ook het poepgedrag negatief beïnvloeden. Het is

daarom belangrijk om ook het ontlastingspatroon in de gaten te houden. Is de ontlasting heel hard of brokkelig? Of komt de ontlasting erg moeilijk zodat het pijn doet rond de anus? Meld dit dan bij het behandelteam. Pijn en angst kunnen kinderen weerhouden om naar de wc te gaan.

Verstopping van de darm kan leiden tot verkeerd plasgedrag

Het doel van de begeleiding in de Pipostraat is de aanpak van het plasprobleem van uw kind. Er is daarom veel aandacht voor plas- en drinkgedrag en de onderzoeken zijn vooral gericht op de blaas en de urinewegen. Maar verstopping van de dikke darm met ontlasting (obstipatie) kan ook leiden tot verkeerd plasgedrag. Doordat er een prop ontlasting vlak voor de uitgang blijft zitten, komt de blaas in de verdrukking. Het is daardoor moeilijker om de blaas goed leeg te plassen en er kan sprake zijn van veelvuldige aandrang. Een goede darmfunctie is dus van groot belang voor een goede blaasfunctie.

Poepproblemen

Problemen met de ontlasting worden in de Pipostraat besproken in relatie tot het eten, drinken en plassen.

Als de problemen al langer aanwezig zijn kan er met laxantia, klysmas (darmspoelingen) en medicatie behandeld worden.

Urineweginfecties

Een urineweginfectie is een ontsteking van het slijmvlies in één van de urinewegen, de blaas, de urineleiders, het nierbekken of de nieren zelf. Bij kinderen verlopen urineweginfecties vaak heftiger dan bij volwassenen. Oudere kinderen klagen meestal over pijn bij plassen. Soms zijn er ook andere verschijnselen zoals koorts, stinkende urine of terugvallen in broek- of bedplassen. Urineweginfecties kunnen het gevolg zijn van aangeboren afwijkingen. Ook afwijkend drink-, plas- en poepgedrag kunnen infecties veroorzaken. Als de ontsteking te lang blijft bestaan, kan er nierbeschadiging optreden.

In de Pipostraat wordt daarom een echo van de buik gemaakt. Wij brengen u en uw kind daarvoor naar de röntgenafdeling.

Behandeling van urineweginfecties

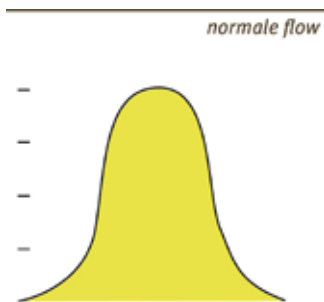
Het kind krijgt eerst antibiotica om de infectie te bestrijden. Verder wordt er gekeken naar het drink-, plas- en poepgedrag. In de Pipostraat onderzoeken we of er afwijkingen zijn aan de urinewegen, blaas of nieren.

■ Uitleg, onderzoek en training in de Pipostraat

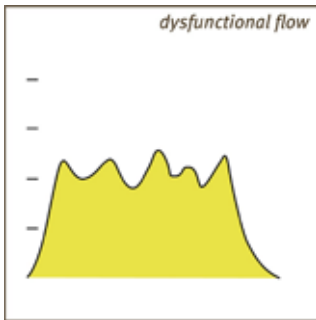
In de Pipostraat probeert het behandelteam te achterhalen wat de oorzaak is van de plasproblemen van uw zoon of dochter. We observeren uw kind en brengen het probleem in kaart. Verder leggen we uw kind uit dat het zelf kan helpen om weer goed te leren plassen. Samen met de andere kinderen en hun begeleiders bekijken we een dvd van een uitzending van het kinderprogramma 'Het Klokhuis' over poepen en plassen. Het filmpje geeft antwoord op vragen als hoe, hoe vaak en wanneer moet je plassen? Om de lichamelijke oorzaken van plasproblemen uit te sluiten, doen we een aantal onderzoeken.

Flowmetrie

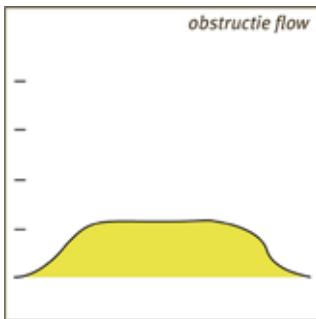
U ziet hieronder 4 voorbeelden.

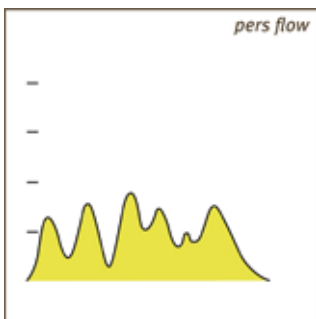
Een normale flow heeft de vorm van een mooie berg of een klok.

Dit zogenoemd dysfunctional flowpatroon geeft aan dat de bekkenbodembodem niet goed ontspant.

Een flow met een platte bovenkant geeft een mogelijke obstructie aan bij het plassen.

Een persflow met een onderbroken patroon door persen met de buikspieren.

Tijdens het verblijf in de Pipostraat hopen we dat uw kind 2 of 3 keer kan plassen zodat we een flowmetrie kunnen doen. Dit is een plastest waarbij we nagaan of de blaas normaal functioneert.

Uw kind gaat daarvoor naar een toilet waaronder een opvangbeker staat die met een apparaat verbonden is. Dit apparaat geeft het patroon van de plasstraal weer in een plascurve: de zogenoemde flow.

Blaascan

Met een echoapparaat, een zogenaamde blaascan, bekijkt de kinderverpleegkundige hoeveel urine er voor en na het plassen nog in de blaas zit. Een beetje is niet erg, maar het is belangrijk dat uw kind de blaas goed leeg kan plassen.

Urine-onderzoek

We verzamelen wat urine van uw kind en dit wordt naar het laboratorium gebracht voor onderzoek. De urine wordt onderzocht op een eventuele blaasontsteking.

Naar huis met een behandelplan

Na afronding van alle onderzoeken bespreekt het behandelteam de uitkomsten. Samen met de andere kinderen en ouders/verzorgers eet u in die tussentijd een broodje. Vervolgens heeft u samen met uw kind een eindgesprek met een lid van het team dat het behandelplan aan u voorlegt. Ook worden eventuele afspraken voor het vervolg met u en uw kind gemaakt. Dat kan gaan om controleafspraken op locatie Alkmaar, een plastraining bij een fysiotherapeut - op locatie Alkmaar of bij u in de buurt - en u krijgt eventueel recepten mee voor medicijnen voor uw kind. Niet alle kinderen krijgen meteen een plastraining. Soms moet de blaas met medicatie eerst rustiger worden.

■ Uw vragen

Voor vragen kunt u contact opnemen polikliniek kindergeneeskunde (huisnummer 119). Dat kan op werkdagen van 8:30 tot 16:30 uur, telefoon 072 - 548 2950. Voor meer informatie verwijzen we u naar de website: www.nwz.nl

■ Notities

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie kindergeneeskunde
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 117821

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl